

GAZETA LWOWSKA.

Z *Dodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr. — Inscrycja w półkolunnie, drukiem garmont 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.*

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Turcyja. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Gmina *Tolczów* w Lwowskim obwodzie obowiązała się po wieczne czasy na założenie regularnej parafialnej szkoły w *Tolczowie*, na gruncie przeznaczonym przez właściciela dóbr na potrzeby szkolne, obejmującym 481 kwadratowych sążni przestrzeni i stanowiącym część dominialnej parceli, zapisanej pod top. nr. 299 starym, 353 nowym, wystawić budynek szkolny wraz z pomieszkaniem dla nauczyciela, z drzewa, które właściciel dóbr przeznaczył, poprowadzić potrzebne porządki szkolne i utrzymywać je równie jak i budynek szkolny zawsze w dobrym stanie, załatwiać czyszczenie szkoły i dodawać potrzebne na opał szkoły i pomieszkania nauczyciela paliwo.

W dotacyi dla każdoczesnego nauczyciela, który ma także pełnić służbę dyaka, i za to pobierać będzie przywiązane do tej funkcji kościelnej dochody wynoszące najmniej 18 zł. 90 c. w. a., zapewniła rzeczona gmina mająca się zebrać w drodze repartycji roczną kwotę 63 zł. w. a. tudzież procenta z obligacyi gminy w ogólnej kwocie rocznej 23 zł. 45 c. w. a.

Nakoniec na polepszenie dotacyi nauczyciela przeznaczył gr. k. proboszcz miejscowy ix. *Eustachy Merunowicz* przez czas swego duchownego urzędowania w *Tolczowie* jeden morg pola ornego z gruntów erekcyonalnych pod top. nr. 374.

Udowodnioną temi ofiarami troskliwość o rozszerzenie elementarnej nauki między wiejskim ludem, podaje c. k. galicyjskie Namiestnictwo z należytem uznaniem do wiadomości powszechnej.

Lwów, 5. kwietnia 1860.

Na założenie regularnej szkoły parafialnej w *bukowińskiej włości Petrouz* nad rzeką *Suczawą* ofiarowała

1) tamtejsza gmina grunt pod budowę i ogród objętości 720 sążni kwadratowych, i obowiązała się

2) wystawić na tym gruncie budynek szkolny przy pomocy należącego do funduszu religijnego państwa *St. Ilie*, jako też

3) zrębywać i przystawiać drwa, jakie to państwo przeznaczy na opał szkoły, i

4) opłacać z własnych funduszów posługacza szkolnego.

5) Na wyposażenie nauczyciela ofiarowała rzeczona gmina obligacyę długu państwa na 2000 złr. m. k. i 5 morgów, 640 sążni kwadratowych pola ornego, z którego dochód oszacowano na 50 zł. w. a., a

6) wysokie c. k. ministerjum wyznań i nauk przyzwoliło dekretem z 13. stycznia r. b. l. 19.519 roczny dodatek w kwocie 55 zł. w. a. z gr. nieun. religijnego funduszu krajowego.

C. k. *bukowiński rząd krajowy* podaje ten naśladowania godny przykład gminy *Petrouz* z należytem uznaniem do wiadomości powszechnej. *Czerniowce*, 2. kwietnia 1860.

Sprawy krajowe.

(Odezwa galie. Towarzystwa gospod.)

Powszechne uczucie potrzeby zespolania sił pojedynczych dla podźwignienia interesów gospodarstwa i obywateli ziemskich i dążność, jaka się już obecnie w wielu okolicach kraju objawia do zawiązywania się w ponienionym celu stowarzyszeń obywatelskich, spowodowały Komitet Towarzystwa gospodarskiego do niezwłocznego powzięcia stosownych pod tym względem postanowień, które niniejszem wraz z dołączeniem niektórych objaśnień i uwag do wiadomości interesantów podać pospieszają. I tak:

1. Uchwałą z dnia 17. marca 1860 postanowił Komitet Towarzystwa gospod. zbierać natychmiast wiadomości dotyczące się statutów lub kontraktów podobnych stowarzyszeń w innych prowincjach państwa, tudzież w Król. Polskiem i w W. Ks. *Poznańskiem* już istniejących, tudzież zasiągać możebnych objaśnień o toku

ich prowadzenia rzeczy i o dotychczasowych z tego rezultatach, których to wiadomości i skazówek w miarę ich przybywania Komitet Towarz. gospod. udzielać będzie na żądanie każdemu majacemu się u nas związać stowarzyszeniu.

2. W wykonaniu teje powyż przywiedzonej uchwały Komitet Towarz. gospod. nie narzucając się bynajmniej ze swoim zdaniem, ani też nie przesądzając wcale o miejscowych potrzebach i interesach pewnych okolic lub korporacyi, oświadcza jednakże swoją gotowość, iż przy pomocy wiadomości specjalnych z strony ludzi, którzy z operacyami finansowemi, z handlem i z przepisami o tem prawnymi są obznajomieni — nie omieszka zbadać należyte i poczynić swoje uwagi nad każdym projektem statutów lub kontraktu spółki handlowej, domu komisowego itp., skoroby zamierzające się ukonstytuować stowarzyszenie Komitetowi Towarz. gospod. go nadesłało i zdania jego o nim zażądało.

Zwraca się tu przytem uwagę interesantów na tę okoliczność, że w upłynionym miesiącu wykończonym właśnie już został w Komitecie Towarz. gospod. ze współdziałaniem Izby przemysłowo-handlowej, projekt statutu do założenia we *Lwowie* krajowego banku dla rolnictwa, przemysłu i handlu.

W projekcie tym, który się podaje obecnie do najwyższego zatwierdzenia, interesa rolnicze, wszelkie możebne i należne im znajdują uwzględnienie, a niektóre onego punkta stać się mogą z łatwością łącznikami pomiędzy rzeczonym bankiem a zawiązującymi się na prowincyi domami komisowemi itd. ku niewątpliwej ich ztąd obopólnej korzyści.

Do życzenia byłoby zatem, ażeby stowarzyszenia tego rodzaju, obznajomiwszy się uprzednio z treścią projektu banku galicyjskiego wytknęły sobie odnośnie do tego stosowny działania swojego obręb, i skierowały czynności swoje w ten sposób, iżby te, zamiast krzyżowania się i osłabiania z osobna sił swoich przez rozstrzeleńie onych, raczej się nawzajem wspierały i uzupełniały mogły.

Komitet Towarz. gospod. wydając niniejsze obwieszczenie, mniema dopełniać tem jednego z swoich obowiązków. Od gron zaś obywatelskich jedynie to zawisło, ażeby zespoliwszy trafnie wszystkie te krajowe usiłowania, jakkolwiekby różnej one były zresztą natury, jednolitą ku wspólnemu dobru nadać im dążność.

We *Lwowie* dnia 15. kwietnia 1860 r.

(Stan zarazy bydła.)

Lwów, 19. kwietnia. W tutejszym okręgu administracyjnym zgasła zaraza na bydło ostatniemi czasy w *Kociubińcach*, w obwodzie *czortkowskim* i w *Podolcach* w obwodzie *samborskim*: zaczem pozostało jeszcze teraz 5 miejsc dotkniętych zarazą, z których 3 przypada na obwód *samborski* a po jednym na obwody *złoczowski* i *czortkowski*, chociaż rzeczywiście tylko jeszcze w jednym z tych miejsc, mianowicie w *Pieniakach* w obwodzie *złoczowskim* znajduje się dotąd 15 sztuk chorego bydła, a we wszystkich innych przeminął już szczęśliwie przepisany czas obserwacyi.

We wszystkich 5 wykazanych jeszcze miejscach ze stanem bydła liczącym 2146 sztuk w 78 folwarkach dotknęła zaraza przez cały czas swego istnienia 426 sztuk, z których 129 wyzdrowiało, 282 odeszło, a 15 jak wyżej się wspomniało, zostaje jeszcze w kuracyi.

(Nowiny dworn. — Losowanie obligacyi krakowsko-górno-szląskiej kolei.)

Wiedeń, 17. kwietnia. Jego c. k. *Apost. Mość* raczył wczoraj przed południem dawać liczne posłuchania prywatne.

— 1. Dnia 16. kwietnia r. b. odbyło się w *Wiedniu* dziesiąte wylosowanie obligacyi długów skarbowych wydanych po zmianie obligacyi *krakowsko-górno-szląskiej kolei żelaznej*, a następnie także i jedenaste wylosowanie pierwotnych akcyi teje kolei żelaznej.

2. Wypłata gotowizną obligacyi wylosowanych nastąpi 2. lipca r. b. w domu bankowym *E. Heimann'a* we *Wrocławiu*, za okazaniem obligacyi oryginalnych, tudzież przynależnych talonów i nieprzypadających jeszcze do wypłaty kuponów procentowych, w nominalnej wartości w *pruskich talarach*.

3. Wylosowane akcyje pierwotne *krakowsko-górno-szląskiej kolei żelaznej* spłacone będą gotówką dnia 2. lipca r. b. w głównej kasie krajowej w *Krakowie*, a to również według wartości nominalnej w *pruskich talarach* za okazaniem akcyi oryginalnych i kuponów procentowych nieprzypadających jeszcze do wypłaty.

4. Co do postępowania w tych wypadkach, gdzie wylosowane obligacje lub akcje pierwotne, lub kupony procentowe albo talony niemoga być okazane, tedy w takim razie zastosować się należy do odnoszących się postanowień o wylosowaniu z dnia 15. kwietnia 1851.

5. Procenta od obligacji krakowsko-górnoszląskiej kolei żelaznej wypłacone będą w dniu spłaty przypadającej w domu bankierskim E. Heimanna w Wrocławiu, a procenta od akcji pierwotnych tejże kolei w głównej kasie krajowej w Krakowie, za okazaniem i po uprzedniej likwidacji odnoszących się kuponów, według wartości nominalnej w pruskich talarach

6. Z obligacji krakowsko-górnoszląskiej kolei żelaznej wylosowanych dnia 15. kwietnia 1857 nie przedłożono potąd jeszcze do spłaty numeru: 1782; z obligacji wylosowanych dnia 15. kwietnia 1858 numerów: 3785, 3786, 7757, 10.966, 11.141 i 16.968; — tudzież z obligacji wylosowanych dnia 15. kwietnia 1859 numerów: 133, 1828, 2376, 5485, 5850, 8509, 10.806 i 16.884; — i z akcji pierwotnych wylosowanych dnia 15. kwietnia 1859 numer 1368.

Z c. k. dyrekcji długów skarbowych.

Ameryka.

(Stan rzeczy w Meksyku. — Depesza lorda Russell.)

Nowy Jork, 25. marca. Doniesienia o wypadkach oblężenia Vera-Cruz przez Miramon'a dziwnie się powikłały. Otrzymałszy teraz depesze z 15. b. m. z tą wiadomością, że Miramon nie został pobity przez liberalnych, i że niepotrzebował uciekać, lecz że po odrzuceniu pośrednictwa do zgody przystąpił na nowo do ścisłego oblężenia. Z poufnej depeszy lorda J. Russell do posła angielskiego w Meksyku z dnia 26. stycznia podają treść następującą:

„Rząd Najjaśniejszej Królowej pragnąłby ażeby zawarto zawieszenie broni na 6 miesięcy lub na jeden rok, w przeciągu którego czasu mogłoby się zebrać zgromadzenie narodowe wybrane w porządku przepisany, by zaprowadzić przyszły rząd krajowy. Rząd Jej Mości Królowej nierości sobie bynajmniej żadnego prawa do przepisywania formy rządu tego, lecz wypadłoby życzyć ze wszech miar, by rząd ten mógł ustalić pokój i dobry porządek w kraju. Dlatego też powinna władza wykonawcza być silna i ustalona. Należałoby ogłosić amnestycję powszechną, tudzież tolerancję w sprawach cywilnych i religijnych, zwłaszcza że tylko wzajemną koncesyją możnaby pokój przywrócić. W razie odrzucenia tej rady danej w życzliwości dla Meksyku niepozostałoby nic innego rządowi Jej Mości Królowej, jak tylko żądać od obydwóch stron odpowiedniego wynagrodzenia za szkody poczynione poddanym angielskim. Odczytasz pan depeszę niniejszą ministrowi spraw zewnętrznych i wręczysz mu jej odpis, niemniej przesaść masz ją pan kapitanowi Aldham dla rządu w Vera-Cruz, i pochwyć środki potrzebne dla wręczenia temu oficerowi wszystkich propozycji, jakieby od rządu centralnego wniesione były dla sprowadzenia porozumienia dobrego. Depeszę tę napisano jeszcze przed otrzymaniem poselstwa prezydenta Stanów zjednoczonych. Prezydent chce odstąpić od tradycyjnej polityki Stanów zjednoczonych, a to by partii liberalnej stojącej pod przewodem p. Juarez'a ułatwić tryumf nad stronnictwem kościelnym pod jenerałem Miramonem. Rząd Najjaśniejszej Królowej wątpi jednak bardzo o tem, by pokój zdołano przywrócić zwycięstwem odniesionem przemocą zbrojną jednego stronnictwa nad drugim.“

Miramón ubolewa w swojej odpowiedzi nad temi nieszczęśliwymi wypadkami, do których przyszło z powodu niezgody między stronnictwami; wynurza podziękowanie rządowi angielskiemu za jego rady życzliwe; zgadza się z nim na to, że przemoc zbrojna nie doprowadzi do pokoju trwałego; jednakże nie spodziewa się także i dobra żadnego po zawieszeniu broni, a to tak długo, pokądby tylko trwały działania wojskowe przeciw Vera Cruz, który w pewnej tylko porze roku (w teraźniejszej) może być atakowany. Mimo to jednak zgodziłby się i na zawieszenie broni, lecz rozejm ten musiałby cały kraj w ogóle obejmować. Pośrednictwem w tej mierze musieliby się też zająć zastępcy Anglii, Francji, Hiszpanii, Prus i Stanów zjednoczonych, i żadne z obydwóch stronnictw spornych nie mogłoby podczas zawieszenia broni zawierać bez wzajemnego porozumienia się traktatu z jakimkolwiek mocarstwem obcym, lub traktat jaki ratyfikować. Te propozycje Miramóna przesłano Juarezowi, który je zwrócił z tem oświadczeniem, że są dziwaczne i niepodobne do przyjęcia.

Hiszpania.

(Sprawa Ortegi. — Doniesienia z Tetuanu. — Wiadomości bieżące. — Powrót pułków z Maroku. — Nota p. Thouvenel z powinszowaniem.)

Gaceta de Madrid opisuje obszernie, w jaki sposób żołnierze Ortegi odgadli zdradę i wystąpili przeciw zamiarom wiarołomnego wodza:

„Wojenny komisarz z Tortozy donosi dyrektorowi administracji wojskowej, że w Amposta i Rapita zwróciło powszechną uwagę przybycie pięciu czy sześciu osób w sukniach cywilnych, którym jenerał Ortega niezwykłą okazywał cześć. Mianowicie był pefen unżenia dla jednej osoby, z którą nie rozmawiał inaczej jak tylko z głową odkrytą. To nasunęło pierwsze podejrzenie, że jenerał zdradzał Królowę. Żołnierze i oficerowie zaczęli domyślać się wszystkiego, a pod wsią zwaną Cruz del Cobl zwrócił się nagle podpułkownik Rodriguez de Veral do swych żołnierzy i zawołał: „Dzieci jesteście sprzedani! Niech żyje Królowa! niech żyje rząd!“

Wojska powtórzyły wykrzyk jednogłośnie. Postyszawszy to, zaczął jenerał Ortega uciekać z trzema adjutantami i jednym służącym. Podobnie i pomienione osoby w sukniach cywilnych ratowały się ucieczką na lekkiej barce. Żołnierze dali ognia za uciekającymi, przez to jednak nie mogła jazda ścigać jenerała, lekając się narazić na strzały własnej piechoty. Podpułkownik doniósł o wszystkim co zaszło gubernatorowi wojskowemu najbliższego miasta i zażądał żywności dla wojska. Korpus, który spodziewał się uwieść jenerał Ortega, liczył 3500 żołnierza i cztery małe działa. W kasie znajdowało się 50.000 piastrow.“

Ta sama gazeta donosi z Vittorii pod dniem 6. b. m.:

„Naczelnny wódz piątej armii do ministra wojny: W Baracaldo przy rekognoskowaniu starły się wojska z bandą Karlistów, przy czem jeden żołnierz zginął a sześciu Karlistów dostało się w niewolę. Oprócz tego zdobyło wojsko 31 strzelb, 9 pistoletów i jaszczurek z amunicją tudzież wiele sukien. Cała banda liczyła nie więcej jak 40 ludzi i rozprószyła się na wszystkie strony. Wojsko ścigało zawzięcie niedobitków. Wydaje rozkaz rozstrzelać pojmanych, a całemu wypadkowi nie przykładam żadnego prawie znaczenia.“

Z Saragossy donosi jenerałny kapitan ministrowi wojny pod dniem 6. b. m.:

„Gubernator wojenny donosi mi, że w Calanda przytrzymano pięć osób. Między temi znajdują się jenerał Ortega, syn hrabi Sobradiel, i dwóch innych, których imiona nie znano jeszcze. Jenerał Ortega jest chory i musiano mu dwa razy puszczać krew.“

Gaceta de Madrid zamyka szereg otrzymanych wiadomości następującem jeszcze doniesieniem:

„Dnia 5. i 6. wieczór przystawiono do warowni Alcanas powstańców jenerała Ortegę, urzędnika Tomasza Ortegę, kapitana jazdy Antonia Morene, chorążego jazdy Franciszka Cabrery i Zacharyusza Gaspar. Obecnie sprawdzają ich imiona i osoby. Kraj jest zupełnie spokojny.“

Paropływy „Rita“ i „Byzantin“ odpływają z wojskiem pod wodzą jenerała Mendinnety na Baleary. Wraz z niemi udaje się także na wyspy fregata wojenna „Blanca.“

— Naczelnny wódz armii afrykańskiej donosi z obozu pod Tetuanem pod dniem 7. b. m.:

„Według otrzymanych w tej chwili wiadomości potwierdził Cesarz we wszystkim postępowanie księcia Mulej Abbasa. Książę rozpuścił Kabyłów i tylko 1000 ludzi zatrzymał dla własnej zaślony. W najcenniejszych miastach państwa sprawiła wiadomość o zawarciu pokoju jak najpomyślniejsze wrażenie.“

— Wartość odstąpionych Hiszpanii posiadłości obliczają na 300 mil. realów. Nowe granice uregulowano już zupełnie za wspólnem porozumieniem obu stron.

— Jak donosi *Correspondencia* nie chcieli Kabylowie, przywołani na plac walki w sile 20.000 ludzi, usłuchać rozkazów Mulej Abbasa i zaniechać kroków nieprzyjacielskich. Mulej Abbas widział się zmuszony rzucić się z wojskiem maurytańskim między Kabyłów a Hiszpanów. Całą mocą musiał orężem powstrzymywać zapędy Kabyłów, a w ciągu tego stali i Hiszpanie pod bronią. Ten sam dziennik donosi, że Mulej Abbas stojąc z całą armią obozem pod Bureją kazał ośmiu Maurom ściąć głowy, za to, że mimo zawieszenia broni rabowali i strzelali na Hiszpanów.

— Depesza z dnia 12. b. m. donosi, że syn jenerała Ortegi zaniósł do Królowy prośbę u ułaskawienie ojca. W Maestrazgo ścigają chłopci ciągle jeszcze zbiegów karlistowskich.

— Dziennik *Pays* pisze:

„Pałki, co powracają z Maroku, doznają wszędzie najświetniejszego przyjęcia. Mieszkańcy ściskają żołnierzy po ulicach i podejmują ich hojnie sigarami, winem i żywnościami.“

— Telegram z Madrytu z d. 13. b. m. donosi, że jak słyhać, przysłał p. Thouvenel notę z powinszowaniem rychłego przytłumienia karlistowskiego zamachu. Potwierdza się wiadomość, że Cabrera uszedł szczęśliwie do Londynu.

Anglia.

(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.)

Londyn, 14. kwietnia. Jej Mość Królowa odjechała wczoraj z księciem małżonkiem i całą rodziną królewską z królewskiego pawilonu w Aldersholt do Windsoru.

— Jak donosi *Court Jour.*, pragnie Królowa zwiedzić jeszcze raz Szkocję na wiosnę, i zjedzie zapewne w maju na zamek w Balmoral.

— Książę Cambridge obejdział ostatnimi dniami część wybrzeża południowego i zwiedzał fortyfikacje w Dowrze i Walmer.

— Mnożą się coraz więcej wróżby i oznaki, że bil reformy nie przejdzie w izbie wyższej, bo lord John Russell za nisko obliczył przyrost nowouprawnionych do głosowania.

Szwajcarya.

(Czynności rady związkowej.)

Rada związkowa uchwaliła wydać nową notę do mocarstw europejskich. Skłoniło ją do tego rozpisane w Sabaudyi na d. 22. kwietnia powszechne głosowanie w kwestyi weiclenia do Francji. Ponieważ wbrew dawniejszemu żądaniu Szwajcaryi głosowanie to uchwalono i uorganizowano bez zawiadomienia i przyzwolenia rządu

federacyjnego, przeto podnosi rada związkowa protest przeciw następstwu, jakie mogłyby wypłynąć zjazd na szkodę neutralności szwajcarskiej. Jak donoszą *Augsb. gazecie powszech.* ma zebrać się na nowo zgromadzenie związkowe, i to na nalegania tych samych członków, co niedawno jeszcze sprzeciwiali się polityce rządu, a dziś radziby ją popierać wszelkimi siłami. Wniosek, by zwołać zgromadzenie związkowe, musi według ustawy liczyć najmniej 30 podpisów, a jak upewnia pomieniona gazeta, znalazła się już potrzebna liczba.

Włochy.

(Wiadomości bieżące. — Korespondencya z Neapolu i z Messyny.)

Sardyńska gazeta rządowa powiada, że tylko wezwanie Toskanii i prowincji Emilii zniewoliło rząd przywrócić nowo ministeryum dla handlu i rolnictwa.

— *Unione* nie pochwała zapowiedzianej podróży królewskiej, z którą łączy się i wyjazd ministrów i odroczenie izb. *Unione* mniema, że jedynym celem tej podróży jest tylko to, aby uniknąć w parlamencie niedogodnych dyskusji w sprawie odstąpienia Nissy i Sabaudyi, pokąd nie zamknie się powszechne głosowanie, naznaczone jak wiadomo w Sabaudyi na d. 22go, a w Nissie na d. 15go b. m.

— Korespondencya z Neapolu w *Indépendance Belge* donosi, że na pierwszą wiadomość o wypadkach w Palermo pospieszył namiestnik książę Castelcicala z powrotem na posadę, książę Comitini mianowany został ministrem dla spraw sycylijskich, w arsenałach pracują we dnie i w nocy, a wojska, amunicya i pieniądze odchodzą codziennie na wyspę. Pomiędzy ciężko rannymi oficerami znajduje się dowódca 9. batalionu strzelców Bosco. Naczelne dowództwo w Palermo znajduje się w ręku generała Salzano, który stłumiwszy powstanie ogłosił stan oblężenia. Rokozszanie zgromadzili się w Monreale, a neapolitańska fregata krąży wzdłuż gościńca ku Termini, aby przeciąć dowozy powstańcom.

O powstaniu w Messynie nadeszły z Marsylii dwie depesze. Paropływ „Meandre“ zawinął dnia 8go b. m. wieczorem z Messyny do Marsylii i przywiózł następujące wiadomości: Powstanie rozpoczęło się od tego, że wojsko w ulicy Ferdinando dało ognia, kiedy z okien zaczęły się rozmaite sprzęty sypać na głowy żołnierzy. Francuzki urzędnik pocztowy z pokładu Meandra wysiadł na ląd z trzema majtkami, a wracając z francuskiego konsulatu wpadł w obręb strażaków wojska, i jeden majtek odniósł ranę. Udało im się jednak uciec szczęśliwie. Rzucili się do wody i przyplłynęli na pokład okrętu. W nocy trwał nieustannie ogień kartaczowy i karabinowy. Gubernator groził bombardować miasto, jeśli dłużej trwał będzie w oporze. Celniejsi mieszkańcy wdali się z swem pośrednictwem, poczem wojska zajęły wszystkie stanowiska powstańców, ci zaś uszli w głąb wyspy. Wieczorem, kiedy „Meandre“ odbijał z Messyny, ustał już bój w mieście.

Niemce.

(Rozprawy sejmu związkowego.)

Frankfurcka gazeta pocztowa potwierdza doniesienie, że w związkowej komisji wojskowej przyszło do głosowania względem naczelnego wodza i wystawienia armii związkowej, i większość biegłych w zawodzie wojskowym członków z czysto techniczno-wojskowych względów odrzuciła wniosek pruski względem podziału wojsk związkowych na dwie armii pod wodzą Austrii i Prus.

Pomieniona gazeta nadmienia do tego: „Jak wiadomo, otrzymała związkowa komisya wojenna zdać sprawę z wniosku Bawaryi, Saxonii, Wirtembergu, Hesyi i Nasau względem rewizyi ustawy wojennej, tudzież z wniosku pruskiego względem reformy zasad tej ustawy. Polityczne ocenienie wniosku pruskiego przeciwne kompetencji komisji wojennej przydzielono wydziałowi wojskowemu, którego zdanie opierać się będzie zarówno na względach politycznych jak i techniczno-wojskowych.“

Turcyja.

(Omer Basza przywołany z wygnania.)

Z **Konstantynopola** donoszą z 4. kwietnia: Na doradzenie Kapitana Baszy powołał Sultana Omera Baszę z wygnania, i mianował go generałem armii w Rumelii, zwłaszcza że może przyjąć do wypadków niezwykłych. Bułgarowie przesyłają dywanowi liczne protesty przeciw duchowieństwu greckiemu. — Rzeczą pewną, że ulemowie wstawiali się u Sultana za Marokiem.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 17. kwietnia. Według autentycznych gazecie tryestyńskiej przysłanych wiadomości prywatnych z Messyny z 9. b. m. wsiadł tamtejszy konsul austriacki z swoją familją na pokład austriackiego okrętu handlowego i opuścił zatokę. W ciągu dnia oczekiwano bombardowania miasta.

Paryż, 17. kwietnia. Jak donoszą bezpośrednie wiadomości z Messyny, nie były tamtejsze zaburzenia zbyt groźne.

Podług doniesienia w dzisiejszym *Monitorze* okazało się przy głosowaniu w mieście Nissie nad przyłączeniem do Francyi 6810 głosów za przyłączeniem, a tylko 11 przeciwnych.

— Zapewniają, że dziś wykonany został wyrok (śmierci?) na generale Ortega.

Turyń, 15. kwietnia. Na wczorajszym posiedzeniu przyjęła izba jednogłośnie adres odpowiedzi na mowę od tronu; jest to tylko echo mowy królewskiej.

Opinione utrzymuje, że izba turyńska odroczyła posiedzenie swoje dla braku materyału. Ten sam dziennik pisze, że Król tylko z delikatności dla innych mocarstw nie zaprosił ciała dyplomatycznego do uczestnictwa w swojej podróży.

Genua, 14. kwietnia. Na posiedzeniu politycznego towarzystwa „La nazione“, na którym znajdował się także Garybaldi, naradzano się nad tem, jak się zachować w obec powstania w Sycylii.

Na Genuę nadeszły z Neapolu z 14go b. m. pomyslnie doniesienia telegraficzne o powstaniu sycylijskiem. Zapewniają, że powstanie się wzmaga, że gwardye narodowe i włościanie łączą się z insurgentami; ale niepodane są ani nazwy miejsc ani liczby. W Trapani miał się nawet uformować rząd prowizoryczny. Że wojska królewskie utrzymały się w Palermo, temu nie przeczą powyższe doniesienia, ale dodają, że wojskom zbywa na wszystkim, i że z Neapolu odpływają wojska bez ustanku. Na to powiada *Gazeta wiedeńska*: Nadesłane nam dziś bezpośrednio z Neapolu wiarogodne wiadomości z 11go b. m. donoszą przytłumienie powstania w Palermo, a bandy powstańców umknęły ścigane przez wojska królewskie w głąb wyspy.

Berlin, 18. kwietnia. Na wczorajszym posiedzeniu odrzuciła izba pierwsza 92 głosami przeciw 8 przyjęła już w izbie deputowanych projekt rządowy względem zniesienia ustawy o lichwie.

Jego Mość Król saski przyjedzie dziś do Berlina naprzeciw swej małżonce, która zjechała tu wczoraj.

Wiadomości handlowe.

Zaleszczyki, 4. kwietnia. Według doniesień handlowych sprzedawano w drugiej połowie marca b. r. na targach w obwodzie naszym w przecięciu mee pszenicy po 2zł. 93c.; żyta 1zł. 94c.; jęczmienia 1zł. 67c.; owsa 1zł. 9c.; hreczki 2zł. 29c.; kukurudzy 2zł. 13c.; kartofli 72c. Cennar siana po 1zł. 72c.; nasienia koniucha 41zł. Za sąg drzewa twardego płacono 8zł. 53c., miękkiego 5zł. 95c. Funta mięsa wołowego kosztował 8 $\frac{2}{3}$ c. i mas okowity 32c. Wefny nie było w handlu.

(Targ Olomun ecki na woły.)

Olomuniec, 11. kwietnia. Na dzisiejszym targu było tylko 74 wołów z Galicyi i z Węgier, a i z tych nie sprzedano jeszcze 21 sztuk. Ceny były wyższe niż w przeszłym tygodniu; cennar mięsa kosztował 21zł. 30c. w. a. Za najlepszą parę wołów wagi 840 $\mathcal{E}$ mięsa i 120 $\mathcal{E}$ łożu płacono 210zł.; za najpośledniejszą parę wagi 540 $\mathcal{E}$ mięsa i 20 $\mathcal{E}$ łożu 120zł.; cena przeciętna z 43 sprzedaży wypadła na 140zł. 90c. w. a. za 645 $\mathcal{E}$ mięsa i 60 $\mathcal{E}$ łożu.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 19. kwietnia.

Hotel rosyjski: PP. Ks. Czetwertyński Eust., z Wołynia. — Hr. Dubin Borkowski Bol., z Kormaniec. — Hr. Kalinowski Wład., z Bakowiec. — Bielski Jul., z Ryeheic. — Urbański Rnd., z Dobrosina.

Hotel europejski: Sermak Józ., adwok. kraj., z Przemysła. — Dolanski Ludwik, z Rakowa. — Rubczyński Alfr., c. k. rotm., z Uherzec.

Hotel Langa: Christianci Józ., c. k. kom. woj., z Czerniowiec.

Hotel Kuhna: Kawecki Wiktor., z Biniowiec.

Do domu zajezdnego nr. 509 $\frac{1}{4}$: Michalewski Ant., z Niedzielisk.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 19. kwietnia.

PP. Zawadzki Nikodem, do Belzca. — Malczewski Jul., do Zarzyc. — Pawlikowski Emil, do Rosolina. — Pemezański Jędrzej, do Czereza. — Ziembowski Apol., do Siemi. — Br. Tessin Albr. i Kastan Karol, Zembery Michał c. k. rotmistrze, do Gródka. — Książę Czetwertyński Eust., na Wołyn. — Herrmann Franc., doktor med., do Bóbrki. — Ochocki Józ., do Dobropola. — Wierzchowski El., do Płocznia. — Logethety, c. k. kap., do Stanisławowa. — Krzeniński Józ., c. k. porucznik, do Krakowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 18. kwietnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprawa tony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	323 22	+ 3 6°	81 9	wschodni si	jasno
2. god. po poł.	326 77	+ 13 3°	53 4	" "	" "
10. god. wiecz.	329 21	+ 8 3°	67 8	poł.-wsch. mier.	" "

T E A T R.

Dzisiaj na scenie polskiej: „Nelly Purytanka“, obraz dramatyczny w dwóch aktach z francuskiego, i „Błażek opę-

tany, krotoczwila w jednym akcie ze spiewami W. L. An-czyca.

Jutro opera niemiecka: „Niema z Portiel.“

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 19 kwietnia

Z pożyczki narodo. po 5% za 100 zlr. 79 30 Metaliki po 5% za 100 zł. 69 25; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Galicyi —; Bukowiny —; Akcyje. Banku narodowego sztuka 860 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 186 40; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.

Wexlowy. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 114 25. — Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 133 —. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6 33 1/2, dukaty ces. pełnej wagi korony —, półkorony —.

Kurs lwowski.

Dnia 19 kwietnia.

	gotówka		towarem	
	zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski w. l. austr.	6	23	6	28
Dukat cesarski	6	27	6	32
Półimperyj zł. rosyjski	10	76	10	88
Rubel srebrny rosyjski	3	7	2	11
Talar pruski	1	97	2	2
Polski kurant i pięciozłotówka	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 zlr.	64	23	64	75
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne	71	—	71	63
5% Pożyczka narodowa	78	80	79	80

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 14. kwietnia.

1. Flug publiczny.

A. Państwa.

	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	64 50	65 —
Z pożyczki narod. po 5%	79 10	79 30
Z r. 1851, ser. B. po 5%	95 —	95 50
Metaliki po 5%	69 —	69 25
dtto. „ 4 1/2%	60 25	60 75
dtto. „ 4%	54 —	54 25
dtto. „ 3%	40 —	40 50
dtto. „ 2 1/2%	34 75	35 —
dtto. „ 1%	13 60	13 80

	pien.	towar.
Przez. do wylos. z r. 1834	330 —	336 —
„ 1839	122 —	122 50
„ 1854	94 25	94 50
Renty Como po 42 lir. aus.	15 50	15 75
Wylos. obl. dla n. długu państ.	po 5% 66 —	66 50
„ 4 1/2%	57 —	57 50
„ 4%	52 —	52 50
„ 3 1/2%	45 —	45 50
„ 3%	62 —	62 50
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju	„ 2 1/2% 59 —	60 —
„ 2%	52 —	52 50
„ 1%	46 —	46 50
dtto. z procent za granicą	„ 5% 66 —	66 50
„ 4 1/2%	57 —	57 50
„ 4%	52 —	52 50

B. Krajów koronnych

Niższej Austrii	91 —	92 —
Węgier	72 75	73 50
Ban. Tem., Kracuj i Slawonii	71 50	72 —
Galicyi	71 75	72 —
Bukowiny	69 —	69 50
Siedmiogrodu	69 —	69 50
innych krajów kor.	67 —	94 —
Z klauz los r. 1867	—	—
Lom. wen. p. z. r. 1850	98 —	—
Wen. pożyczka z r. 1859	79 50	80 —

	pien.	towar.
Dług Tyrolu	po 5% 66 —	66 50
„ 4%	52 —	52 50
„ 3 1/2%	45 —	45 50
Dług Saleburga	„ 3% 38 —	38 50
„ 2 1/2%	32 —	32 50
Dług Krainy	„ 2% 26 —	26 50
„ 1 1/2%	22 —	22 50

2. Stan oblig. domestykala.

po 3% za 100 zł.	—	—
„ 2 1/2% za 100 zł.	13 —	14 —
„ 2% za 100 zł.	—	—
„ 1 1/2% za 100 zł.	—	—

3. Akcyje.

Banku nar.	862 —	864 —
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	187 20	187 40
Niż.-aust. tow. eskomf. po 500 zł.	559 —	560 —
Póln. kolei po 1000 zł. m. k.	1993 —	1993 —
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	278 50	279 —
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. m. k.	182 25	182 75
Połud.-póln.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	130 —	130 50
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	126 —	126 —
Lomb.-wen. kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłaty (50%)	—	—
Kol. Karola Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 80 zł. (40%)	125 25	125 50
Kel. Preczb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	24 —	26 —
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k.	55 —	60 —
Kolej Bastehradzka po 500 zł. m. k.	640 —	660 —
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	—	—
z wpłatą 60 zł. (30%)	—	—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. m. k.	—	—
dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—	200 —

	pien.	towar.
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. gór. po 200 zł. w. a.	—	124 —
Anstr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	438 —	440 —
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	200 —	205 —
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	345 —	350 —
Tow. mlyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	335 —	340 —
Powasz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—	—

4. Listy zastawne.

Banku narodowego w mon. kon.	Glet. po 5% 100 —	101 —
„ 10 „ 5% 96 50	97 —	—
przeznacz. do los. po 5%	91 50	92 —
na 12 m. 5%	—	—
przez. do los. po 5%	100 —	—
w wal. austr. po 5%	87 25	87 50
Gal. Tow. kred. po 4%	84 —	84 50

5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.

Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	92 50	93 —
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	137 —	137 50
Kol. póln. po 100 zł. m. k.	93 50	94 —
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	136 —	136 50
Kol. Gloggn. za 100 zł. m. k.	84 —	85 —
Tow. żegl. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	94 —	94 50
Lloyda za 100 zł.	91 50	92 —

6. Losy.

Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	100 25	100 50
Tow. żegl. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	109 —	100 50
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	118 —	119 —
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	37 75	38 25

Esterhazego po 40 zł. m. k.	82 50	83 50
Salna „ 40 „	38 25	38 75
Palfiego „ 40 „	36 25	36 75
Clarego „ 40 „	37 25	37 75
St. Genoi „ 40 „	37 —	37 50
Windischgrätza 20 zł. „	22 50	23 —
Waldsteina 20 „	—	—
Keglevicha 10 „	16 25	16 75

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

Amsterdam za 100 zł. hol.	—	—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	114 —	114 —
Berlin za 100 tal.	—	—
Wrocław za 100 tal.	—	—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	—	114 50
Genoa za 100 lir. piem.	—	—
Hamburg za 100 M. B.	—	100 75
Lipsk za 100 tal.	—	—
Liwurna za 100 lir. tosk.	44 —	—
Londyn za 10 fl. szt.	132 75	132 85
Lugdun za 100 fr.	—	—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—	—
Marsylia za 100 fr.	—	83 —
Paryż za 100 fr.	—	53 —
Praga za 100 zł. w. a.	—	—
Tryest za 100 zł. w. a.	—	—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—	—

(31 dni po ukazaniu.)

Bukareszt za 100 piast. woł.	—	—
Konstantynopol za 100 piast. tur.	—	—
Dyskonto weks. Bank. nar.	—	5%
Paryż za 100 fr. zaliczki Bank. nar.	—	5%
na pap. publ.	—	5%

Kurs złota.

w przecięciu w w. a.	—	—
Dukaty ces. men.	6 zł.	32 „
dtto. pełnej wagi	6 „	31 1/10 „
Korona	18 „	34 „
Półkorona	—	—
Napoleonodor	—	—
Rosyjski impery.	—	—
Kurs korony w c. k. kasach	13 zł.	50 c.

KRONIKA.

(Dalszy ciąg główniejszych subskrypcyj na nową pożyczkę państwa.) Jego Cesarz-w. Mość Arcyksiążę Ernest 20.000 zł., książę habsbp wrocławski 50.000 zł., Du Pesquier Fatton et Comp. 20.000 zł., J. M. Raedler 25.000 zł., Karol Greinitz w Gracu 17.500 zł., Franciszek Neuhold w Gracu, hrabina Blücher-Wahlstadt w Opawie i Wilhelm Kodauer w Pradze po 16.000 zł., Włodzimierz hrabia Mitr vsky 15.000 zł., zakon Kanoniczek w Bernie, książę Ferdynand Kiński w Pradze, Jan Fran. Swoboda w Pradze, Juliusz Breyer w Brey-nau, L. J. Horn, Achacy Lenkay, synowie Jakuba Leona, fabryka przedzenia Pottendorfera synowie Benedetta Tedesco, C. Weiss, J. G. Winkler i synowie, E. hrabia Dubsky w Bernie i Stablimento Tecnico w Tryeście po 15.000 zł., A. Neuhold w Gracu 14.000 zł., Melchior Jenny 12.000 zł., Henryk Kafka, J. H. W. Lendecke w Pradze, Eliasch Kuhner w Peszcie, Fryderyk Steyrer w Gracu, i fundusz mandurowy pierwszego R. pułku po 12.000 zł., Józef Keller, Helli w Opawie, Gustaw Haas et Comp. w Bernie i Jerzy Dornig w Tryeście po 11.000 zł., Jego przewielebność Zygmunt Schultes 10.000 zł., zakon niemiecki, kolegium Barnabitów św. Michała, książę Werland Windeschgrätz, Jego Excel. Franc. hrabia Kuefstein, Jego Excel. E. hrabia Haugewitz, Jego Excel. Franc. hrabia Zichy, Jego Excel. hrabia Münch-Bellinghausen, książę Karol Paar, Alfred hrabia Paar, Jego Excel. Józef Pipitz, Maurycy hrabia Sandor, Jan Antoni baron Brentano, Gustaw Sultner, fundusz pensyi towarzystwa kolei cisańskiej, Karol Benedikter, Franciszek Bertoni, Albin Denk, M. Faber et Comp., Wawrzyniec Hofner, Karol Hossner, M. Lorenz, Günther Kaliworda, Franciszek Manesky, Wincenty Miller, Michał Pfauul, Michał Puchberger, Alojzy Regehant, bracia Regehant, Józef Skoda, Edward Springer, Karol Uffenheimer, guina miasta Rokistanu, Leopold Abeles w Pradze, Franc. X. Brich w Pradze, Wolf Fürth et Comp. w Pradze, Wilhelm Hannel w Pradze, fabryka skór i lakieru w Pradze, Wacław Stiebitz w Pradze, J. D. Piek w Nachodzie, Ad. Adler i syn w Peszcie, Dawid Bischitz w Peszcie, Józef Baumgarten et Comp. w Peszcie, Dr. Gustaw Konrad w Peszcie, Gab. i Józ. Deutsch w Peszcie, Józef Deutsch w Peszcie, Edward Eilster w Peszcie, Leopold Fischl i syn w Peszcie, S. D. Fleisch w Peszcie, A. E. Heinrich w Peszcie, D. Hertzfelder i syn w Peszcie, Henryk Kohner i brat w Peszcie, J. S. Fryderyk Liedemann w Peszcie, C. J. Malvieux w Peszcie, Maurycy Mack et

Comp. w Peszcie, B. Neumayer w Peszcie, Henryk Stein w Peszcie i Wawrzy-niec Schwab w Peszcie i Jan Förster w Peszcie po 10.000 zł. w. a. (C. d. n.) (Słynne jezioro Nyassa) w głębi Afryki, podane już od wielu lat na ma-pach afrykańskich, lecz którego właściwe położenie całkiem jest nieznaną, gdyż żaden z podróźnych europejskich je nieoglądał na własne oczy, zwiędziło do-piero zeszłego roku dwóch podróźnych, dr. Livingstone i dr. Roscher. Pierw-szy z nich dotarł do tego jeziora ze strony południowej, a drugi od wschodu w punktach odległych od siebie o 50 mil geograficznych. Relacyi dr. Ro-schera z dołączeniem mapy spodziewają się z nadejściem jakiego okrętu z tam-tych wybrzeży, a sprawozdanie i mapa dr. Livingstone (obejmujące także i całe jezioro Szyrwa), wyszło już w czwartym zeszyte opisów geograficznych Petermanna (Gotha u Pertes'a). Zeszyt ten zawiera także i opisanie cieka-nych podróży Francuza du Chaillu w Afryce podzwrotkowej w ciągu lat czte-rech od 1856 do 1859. — O Prowincyi Valdivia i o tamtejszych osadnikach niemieckich w ziemstwach Llanquihue, podaje dr. Philippi, profesor historyi naturalnej przy uniwersytecie Santiago de Chile, dołączając wiadomość. — Zeszyt marcowy Dodatku miesięcznego do „Czasu“ zawiera następujące przedmioty: I. Kościuszkow w Berville, obrazek częstochowski, Kazimierza Rade-ckiego. II. Kraków w roku pierwszym za czasów konfederacyi Barskiej, przez Jó-zefa Mączynskiego. III. Morze i okręta, przez Krystyna Ostrowskiego. IV. Na śmierć autora „Przedświtu“, przez Jerzego Łaskarysa. V. Święty Wojciech, przez Alexandra Moroza. VI. Wiadomość o powieściopisarzu hiszpańskim, Fernandezie Caballero, przez Antoniego Klubokowskiego. VII. Rodzina Alwardów, przez Fernanda Caballero. VIII. Przegląd piśmiennictwa, przez Lucyana Siemińskiego. IX. Kronika: z Krakowa. — Korrespondencye: z Paryża — z Londynu. X. Gazetka literacka. Zeszyt marcowy jest pięćdziesiątym pierwszym zeszytem roku piątego, a kończy tom siedemnasty.